

§16b, tillæg til miljøtilladelse

Søndersøvej 144, 5462 Morud

**nordfyns
kommune**

Indhold

Resumé	3
Datablad	4
Miljøtilladelse	5
Baggrund	5
Ansøgningen	5
Afgørelse	6
Vilkår for godkendelsen	6
Øvrige bestemmelser	12
Partshøring	12
Retsbeskyttelse	12
Udnyttelsesfrist og bortfald	13
Klagevejledning	13
Offentliggørelse	14
Miljøteknisk redegørelse	16
Beliggenhed og planmæssige forhold	16
Indretning	20
Produktion og drift	20
Nybyggeri	21
Risiko for uheld og minimering heraf	23
Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	23
Affald	28
Gødningsproduktion og håndtering	29
Ammoniakemission fra staldanlæg til naturområder	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Konklusion på BAT og ressourceforbrug	41
0-alternativet og alternative muligheder	42
Ændringer i ejerforhold	42
Ophør af produktionen	42
Kommunens samlede vurdering	42
Litteratur	44
Bilag 1. Placeringer af stalde	46
Bilag 2: Kort over kategori 1 og 2 natur	47
Bilag 3: Kort over kategori 3 natur	48

Resumé

Janne Junker, Nyt Hesteliv, har den 19. december 2025 via Landboforeningen, Velas, søgt om udvidelse af husdyrproduktionen på Søndersøvej 144, jf. § 16 b i Husdyrbrugloven (nr. 520 af 1. maj 2019).

Der er søgt om godkendelse til 1.373 m² dels i eksisterende bygninger, og dels ved etablering af ny løsdriftsstald.

Datablad

Ansøger	Janne Junker Søndersøvej 144 5462 Morud
Bedriftens adresse	Søndersøvej 144 5462 Morud
Virksomhedens art	Hestehold
Listebetegnelse	§ 16 b – miljøtilladelse af landbrug
Ejer	Janne Junker
CVR-nummer	29103577
CHR-nummer	129176
P-nummer	10119xxxxx
Kontaktperson	Janne Junker
Konsulent	Velas I/S, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg Konsulent, Jan Brockstedt Olsen
Tilsynsmyndighed	Nordfyns Kommune

Miljøtilladelse

Baggrund

Hesteværnsorganisationen Nyt Hesteliv driver et internat til heste på Søndersøvej 144, 5462 Morud.

Der er i 2020 meddelt tilladelse til et produktionsareal på i alt 1.255 m², dels i eksisterende bygninger, dels i nye bygninger.

Der er nu ansøgt om at opføre yderligere en ny løsdriftsstald, med et areal på 180 m². Samtidigt nedlægges stald 3, på 77 m² og læskur på 15 m², ligesom stald 5 udvides fra 150 m² til 180 m². Dermed bliver der et samlet produktionsareal på 1.373 m².

Jf. § 31 i gældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse, skal Kommunen se på produktionen og vurdere virkningen af det ansøgte, gennem to beregninger. Dette er lovbestemt og sikrer en vurdering af husdyrproduktionens påvirkning, af det omgivende miljø over en længere periode.

- Kommunen skal vurdere det ansøgte i forhold til produktionen for 8 år siden (8-årsdriften).
- Kommunen skal også vurdere det ansøgte i forhold til den nuværende tilladte drift, nudriften.

I denne ansøgning er den eksisterende drift og driften for 8 år forskellig, da der endnu ikke er gået 8 år, siden seneste ændring.

Der er derfor både set på 8 års drift og nuværende drift.

Der søges om et produktionsareal på i alt 1.373 m², fordelt over en række stalde og læskure.

Husdyrbruget er ikke driftsmæssigt, teknisk og forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug. Ansøgningen omfatter derfor alene adressen Søndersøvej 144, 5462 Morud.

Det ansøgte projekt er omfattet af bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1065 af 21. august 2025 og skal godkendes efter lovens § 16b.

Ansøgningen

Janne Junker har den 19. december 2025 søgt om tilladelse efter gældende husdyrbruglov til husdyrbruget på ejendommen Søndersøvej 144, 5462 Morud.

Ansøgningen omfatter tilladelse til

- Etablering af løsdriftsstald på 180 m²

I ansøgningen er det totale produktionsareal angivet til 1.373 m² fordelt i eksisterende staldbygninger samt en ny løsdriftsstald.

Da der ikke er forløbet 8 år siden seneste miljøtilladelse blev givet til ejendommen, eller 8 år siden ejendommen fik sin første miljøgodkendelse, er 8-årsdriften det samme som nudrift i ejendommens første tilladelse fra 10. april 2019.

Ingen stalde var således i brug inden 10. april 2019.

Husdyrbruget er ikke driftsmæssigt, teknisk og forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug. Ansøgningen omfatter derfor alene Søndersøvej 144, 5462 Morud.

Det ansøgte projekt er omfattet af bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1065 af 21. august 2025 og skal godkendes efter lovens § 16b.

Afgørelse

Nordfyns Kommune godkender hermed husdyrproduktionen på 1.373 m² produktionsareal med dyretypen heste i stald 1, 2 og 4 og permanent opstillede læskure 5, 6 og 10, stald 12, udvidelse af stald 5 med 30 m², samt ny løsdriftsstald med dyretypen heste på gulvtypen dybstrøelse på Søndersøvej 144, 5462 Morud.

Nordfyns Kommune finder, at hesteholdet på Søndersøvej 144, 5462 Morud kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde.

Afgørelsens grundlag

Miljøtilladelsen bygger på ansøgning i Husdyrgodkendelse.dk, ansøgningsskema med nummer 253981, version 2, inklusive bilag der er fremkommet, i forbindelse med sagsbehandlingen. Derudover ligger Miljøstyrelsens vejledninger til grund for denne afgørelse.

Afgørelsens indhold

Miljøtilladelsen indeholder vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol, der har til hensigt at beskytte naboer og det omgivende miljø.

Miljøtilladelsen indeholder nærværende afgørelse med vilkår, en miljøteknisk redegørelse med vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Afgørelsens begrænsninger

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af Nordfyns Kommune.

Der gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Nordfyns Kommune.

Vilkår for godkendelsen

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1

Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter følgende produktionsarealer til heste og andre dyr af hestefamilien:

Stald nr.	Bygningsstørrelse m ²	Staldtype	Produktionsareal m ²
1	265	Stald m. dybstrøelse	84
2	240	Stald m. dybstrøelse	123
4	672	Stald m. dybstrøelse	564
5	180	Læskure m. dybstrøelse	180
6	52	Læskur m. dybstrøelse	18
10	56	Læskur m. dybstrøelse	56
12	168	Udebokse	168
13	180	Ny løsdriftsstald	180
	I alt 1.813 m ²		I alt 1.373 m ²

Produktionsarealet skal placeres som på nedenstående kortudsnit.

Flytbare læskure kan dog flyttes rundt på arealerne.

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

	
2	Staldindretning og gulvtyper Der stilles vilkår om, at alle stalde etableres med tæt fast underlag og naturlig ventilation.
3	Ny løsdriftsstald Nye udebokse skal opføres i træ med stålplader på taget. Bygningen skal være placeret som vist på ovenstående kortudsnit. Bygningen må maksimalt have et areal på 180 m² med et produktionsareal på 180 m². Stalden skal indrettes med dybstrøelse og tæt fast gulv. Da stalden er uden fast bund, må der ikke fodres eller vandes i stalden.
4	Kontrol af produktionens omfang Til dokumentation for, at produktionen ligger inden for godkendelsens rammer, kan tilsynsmyndigheden til enhver tid kræve adgang til staldanlæg.

	Minimering af forurening								
5	Håndtering af regnvand Vand fra befæstede pladser skal ledes til opsamlingsbeholder.								
6	Uheld og driftsforstyrrelser Virksomheden skal indrettes og drives så risikoen for forurening af jord, grundvand og overfladevand, er så lille som muligt. Spild og andet ukontrolleret udslip af gødning og andre forurenende stoffer skal forhindres eller forebygges og skadernes omfang skal begrænses hvis der alligevel sker uheld.								
7	Begrænsning af lugtgener Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.								
8	Støj Miljøstyrelsens retningslinjer for støj skal overholdes. Støjgrænser: <table><tr><td>Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)</td><td>Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdage kl. 7-18 (8 timer)</td><td>Alle dage kl. 22-7 (½ time)</td><td>Alle dage kl. 22-7 Maksimalværdi</td></tr><tr><td>55 dB(A)</td><td>45 dB(A)</td><td>40 dB(A)</td><td>55 dB(A)</td></tr></table> Hvis tilsynsmyndigheden (Kommunen) vurderer, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Er støjkravene ikke overholdt, skal virksomheden etablere tiltag til reduktion af støj, så støjkravene er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder.	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdage kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimalværdi	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdage kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimalværdi						
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)						

	Minimering af forurening
10	Fluer Der skal gennemføres effektiv fluebekæmpelse i staldene, som minimum i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
11	Skadedyr Der skal foretages en effektiv skadedyrsbekæmpelse (f.eks. rotter/mus). Forebyggelse skal ske gennem daglig oprydning af foderrester, sække mv. samt ved renholdelse af bokse, gangarealer og foderrum. Konstateres skadedyr skal retningslinjerne for bekæmpelse jf. Århus Universitet følges.
12	Hygiejne Ejendommen skal renholdes både indenfor og udenfor, så uhygiejniske forhold undgås. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (bl.a. rotter m.v.). Håndtering af husdyrgødning, olieprodukter, og foderrester og lign. skal foregå, så spild undgås. Eventuelt spild skal opsamles med det samme.
13	Rengøring af ikke-produktionsarealer Arealer, som ikke er indregnet i produktionsarealet og hvor dyr opholder sig kortvarigt som f.eks. staldgange og lignende, skal rengøres effektivt, efter endt ophold. Arealerne skal være effektivt rengjort senest: • 4 timer efter endt ophold på arealer, som dyrene har adgang til dagligt (f.eks. staldgange) • 12 timer efter ophold på arealer som dyrene ikke har adgang til dagligt (f.eks. vandspildtov)
14	Affald Affald skal opbevares korrekt og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ. Dokumentation for bortskaffelse af affald og farligt affald skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende, inden for en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.
15	Spildevand Evt. sanitært spildevand fra bad/toilet og lign. faciliteter i staldbygninger skal tilkøbes spildevandsforsyningens kloakledning. Al vand fra vandspiltove skal ledes til samletank. Alternativt kan der ansøges om udledning til offentlig kloak.

16	Dybstrøelse i stalden I staldene med fast tæt bund, skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
17	Dybstrøelse i læskure I læskure skal der til stadighed strøs halm eller andet tørstof i mængder der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen. Efter udmugning skal der straks strøs med minimum 15 cm ny halm, svarende til et stempelslag.
	Opbevaring og håndtering af husdyrgødning
18	Opbevaring af husdyrgødning Overfladearealet af møddingsplads/container må maksimalt være 12 m² Møg skal altid være overdækket.
	Andre vilkår
19	Miljøuheld Ved akut forurening af jord, overfladevand eller grundvand, skal Alarm 112 straks alarmeres. Det gælder blandt andet ved spild af ajele, møddingsvand, olie, benzin og kemikalier. Opdages der forurening, der ikke er opstået akut, skal kommunens afdeling for Teknik & Miljø kontaktes telefonisk i åbningstiden på 64 82 82 82. Ved tvivlstilfælde kontaktes Alarm 112.
20	Ændringer Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 8 dage efter ændringen. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattende af bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

16	Dybstrøelse i stalden I staldene med fast tæt bund, skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
21	Ophør af drift Ved ophør af driften, skal kommunen orienteres og virksomheden skal foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås. Ved driftsophør skal staldene tømmes og rengøres. Gødningsopbevaringsanlæg skal ligeledes tømmes efter gældende regler for udbringning mv. Foderrester skal ligeledes bortskaffes på en miljømæssig forsvarlig måde.

Øvrige bestemmelser

Der gøres i øvrigt opmærksom på at:

- **Olietanke**
Sløjfning af olietanke og etablering af nye olietanke på ejendommen skal meddeles kommunen på særlige skemaer eller via www.virk.dk.

Bestemmelserne er lovbestemte og gældende for alle erhvervsmæssige husdyrproduktioner. Der gøres opmærksom på, at listen ikke er udtømmende.

Partshøring

Der er foretaget partshøring af 3 parter. Parterne er vurderet at være ejere, lejere og virksomheder inden for en vurderet afstand fra husdyrbruget.

Udkast til miljøgodkendelse er sendt i partshøring den 18. august 2026. Partshøringsfristen er 14 dage.

Der er ikke indkommet partshøringsbemærkninger.

Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 hvis:

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,

- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Udnyttelsesfrist og bortfald

Tilladelsen skal udnyttes inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Hvis kun en del af tilladelsen er udnyttet efter 6 år, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Hvis en tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af produktionsarealet har været driftsmæssigt udnyttet. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende areal produceres mindst 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Klagevejledning

Afgørelsen er truffet af Nordfyns Kommune i medfør af kapitel 3 i bekendtgørelsen af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1020 af 6. juli 2018. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i ovenstående bekendtgørelse.

De klageberettigede er: ansøger, miljøministeren og enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen. Endvidere er en række foreninger og organisationer klageberettigede.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk.

Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MIT-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Nordfyns Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Nordfyns Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du, som privatperson, betale et gebyr på kr. 900. Klager du på en virksomheds vegne er gebyret kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Nordfyns Kommune. Nordfyns Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget hos Miljø- og Fødevareklagenævnet **senest den 7. oktober 2026**.

En evt. klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes, før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrbruglovens § 81, stk. 1.

Hvis afgørelsen påklages, får ansøger besked.

Offentliggørelse

Godkendelsen/tilladelsen offentliggøres ved annoncering på Nordfyns Kommunes hjemmeside den 9. september 2026 og via Digital MiljøAdministration på <https://dma.mst.dk/>.

Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Janne Junker, Søndersøvej 144, 5462 Morud
- Velas I/S, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg.
Konsulent Jan B. Olsen, E-mail: jbr@velas.dk

Ejere og beboere på:

- Søndersøvej 147
- Søndersøvej 135
- Søndersøvej 131

Vandværker:

- Tågerød Vandværk, v/ Brian Andersen, Himmelstrupvej 27, 5462 Morud

Andre interessenter

- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og rådgivning Syd, Nytorv2, 1.sal, 6000 Kolding. E-post: trvest@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø; e-post: dn-nordfyn-sager@dn.dk

- Danmarks Naturfredningsforening Nordfyn, Leo Jensen. E-post: leo@leonidaskomm.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. E-post fr@friluftsraadet.dk og fynnord@friluftsraadet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttegade 5, 7182 Bredsten. E-post: post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbund.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post til hovedforeningen: natur@dof.dk; E-post til lokalforeningen: nordfyn@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Kompagnistræde 22, 3. sal, 1208 København K. E-post: info@ecocouncil.dk
- Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. E-mail: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. Husdyrbruglovens § 90.

Venlig hilsen

Lise-Lotte Kragh

Ingeniør

Tlf. 64 82 81 18

llk@nordfynskommune.dk

Miljøteknisk redegørelse

Den miljøtekniske redegørelse er en beskrivelse af husdyrbrugets beliggenhed, produktion og drift af anlæg og opbevaring af husdyrgødningen. Den miljøtekniske redegørelse er også beregninger på, og vurdering af påvirkningen af omgivelserne og miljøet.

Redegørelsen bygger hovedsageligt på oplysninger fra ansøgningsmaterialet samt kommunens oplysninger i forbindelse med tilsyn. Beregningerne er foretaget i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et kuperet terræn ca. 2,8 kilometer syd for Morud.

Ejendommen er placeret i landzone. Afstandskrav i forhold til at overholde lugtgenegrænserne beregnes fra et beregnet lugtcentrum for staldanlægget og til 3 kategorier af omkringboende:

- Enkeltbolig i landzonen, som er nærmeste nabo på adressen Søndersøvej 135.
- Samlet bebyggelse, som er nærmeste bolig, hvor der inden for en radius af 200 meter af den bolig, er mindst 7 andre boliger uden landbrugspligt. Her udløses samlet bebyggelse af Langesøvej 90.
- Byzonen. Den nærmeste er erhvervsområde ved Kelstrup.

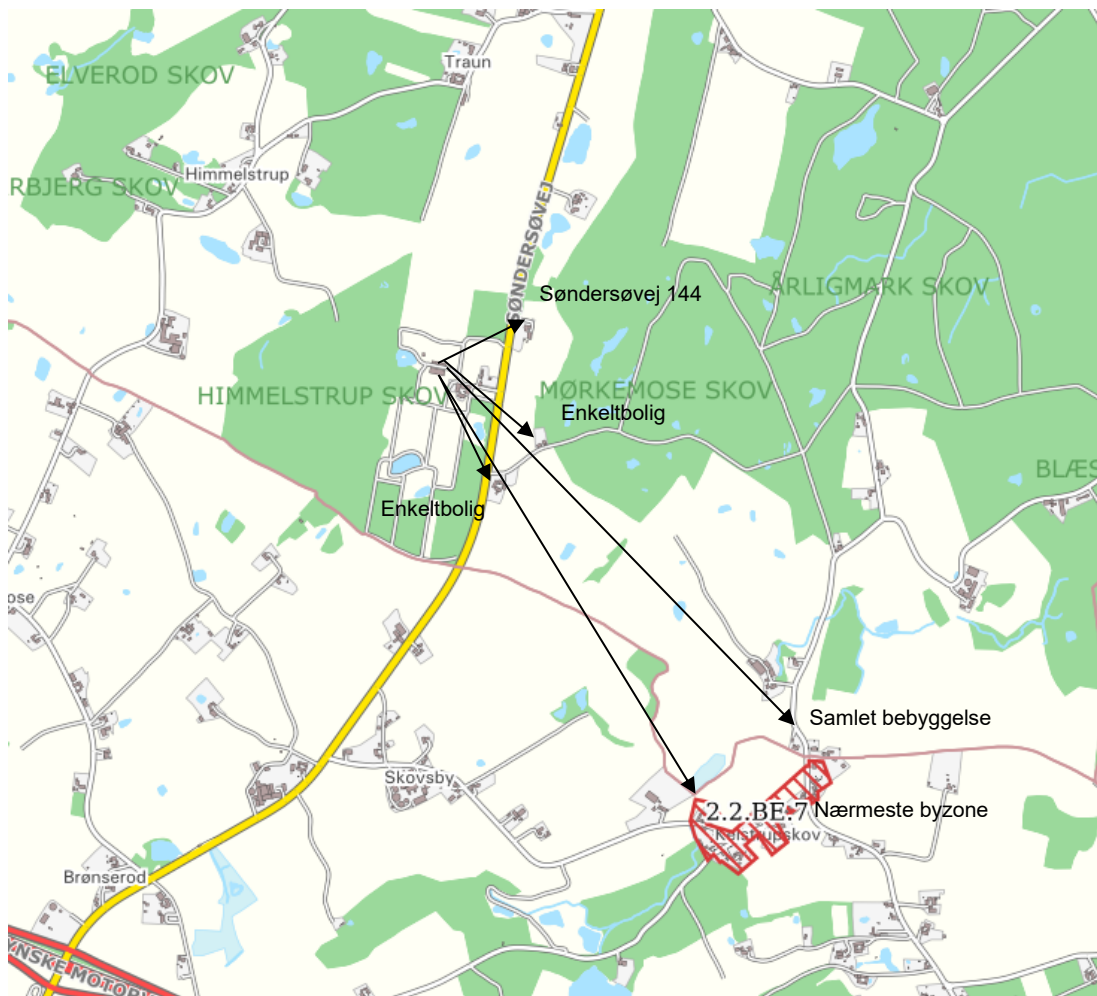
Lugtgenegrænsen skal ikke beregnes til ejendomme med landbrugspligt.

Ejendommen Søndersøvej 147 har landbrugspligt og er derfor ikke medtaget i nedenstående skema.

Ejendommens placering i forhold til naboer fremgår af nedenstående figur og tabel 1. Ansøger har valgt at beregne lugt til 2 naboer, for at dokumenterer at lugtgeneafstandene er overholdt til dem. Der er derfor listet mere end 1 nabo. Lugtberegningen kan ses i tabel 6.

Tabel 1: Afstanden fra staldanlæg til nærmeste naboer:

	Afstand fra staldhjørne	Afstand fra lugtcentrum
Søndersøvej 135 (enkeltbolig i landzone)	ca. 234 meter	334 meter
Søndersøvej 131 (enkeltbolig i landzone)	ca. 267 meter	345 meter
Langesøvej 90 (samlet bebyggelse)	ca. 1.368 meter	1.464 meter
Kelstrup (byzone)	ca. 1.884 meter	2.009 meter

Figur 1: Oversigt over ejendommen og staldanlæggets placering i forhold til byzone, enkeltbolig/nabo og samlet bebyggelse

Afstandskrav

Afstandskravene gælder nye bygninger samt udvidelser i eksisterende husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening.

Den nye løsdriftsstald placeres i tilknytning til ejendommens øvrige bygninger.

Se kortudsnit herunder:

Figur 2: Oversigt over staldanlægget

Tabel 2: Afstande fra staldanlæg i forhold til afstandskrav i Husdyrbruglovens § 8:

	Lovkrav til afstand	Aktuel afstand
<u>Ikke-almene vandforsyningsanlæg</u>	25 meter	1.380 meter
<u>Gammel Skolevej</u>		
<u>Almene vandforsyningsanlæg</u>	50 meter	Ca. 1.600 meter
<u>Tågerod Vandværk</u>		
<u>Vandløb (herunder dræn) og søer</u>	15 meter	22 meter
<u>Offentlig vej og privat fællesvej</u>	15 meter	27 meter
<u>Søndersøvej</u>		
<u>Levnedsvirksomhed</u>	25 meter	> 25 meter
<u>Beboelse på samme ejendom</u>	15 meter	3 meter
<u>Naboskel til ny stald</u>	30 meter	70 meter

Afstandskravene i § 8 er ikke overholdt, idet eksisterende stalde kun ligger 3 m fra beboelsen.

Afstandskravene i § 6 og § 7 i husdyrbrugloven er overholdt for de øvrige afstandskrav.

Ejendommen vurderes at være velplaceret i forhold til risikoområderne.

Hvis der under etablering af de nye udebokse, stødes på dræn, skal ansøger sikre sig at drænene flyttes mere end 15 meter væk fra staldene og møddingspladsen.

Afstandskravene jf. husdyrbruglovens § 8 er overholdt, med undtagelse af afstand til ejendommens beboelse. Se ovenstående.

Kommunen kan give dispensation for afstandskravene jf. § 9 stk. 3 i Husdyrbrugloven nr. 520 af 1. maj 2019 ved at sætte vilkår om indretning og drift. Placeringen af hestestald i bygning 1 og 2 overholder ikke 15 meter til beboelse på egen ejendom.

Staldene er eksisterende bygninger på ejendommen, og der er tidligere givet dispensation for afstandskravet, da stuehuset bebos af ansøger.

Nordfyns Kommune giver dispensation for afstand til beboelse, idet det vurderes, at de opstillede vilkår om indretning og drift, sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener.

Varetagelse af landskabelige værdier

Det nye staldanlæg bygger videre på den eksisterende bygningsmasse. Placeringen af den nye løsdriftsstald sker i tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen.

Området omkring ejendommen er forholdsvis kuperet, og det vurderes at placeringen af den nye løsdriftsstald tager det nødvendige hensyn til det omkringliggende landskab.

Ejendommen ligger ikke inden for særligt bevaringsværdige kulturmiljøer. Ejendommen ligger uden for fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsminde- beskyttelseslinjer. Ejendommen og placeringen af den nye bygning ligger ligeledes uden for område udpeget som uforstyrrede landskaber og uden for biologiske interesseområder.

Ejendommen ligger inden for område udlagt til sammenhængende landskab. Jf. Nordfyns Kommuneplan 2025-2027 skal de større sammenhængende landskabsområder friholdes for større bebyggelse og større tekniske anlæg, medmindre det kan sikres, at hensynet til de landskabelige værdier kan løses. Planlægning for eller meddelelse af landzonetilladelse til bebyggelse, herunder tekniske anlæg, kan kun ske, hvis det er godtgjort, at de landskabelige interesser ikke tilsidesættes.

Den ansøgte nye løsdriftsstald vurderes velplaceret i forhold til de landskabelige værdier i området. Der er taget de nødvendige landskabelige hensyn, idet den nye bygning opføres i forbindelse med det eksisterende anlæg og opføres i farver der er tilpasset området.

Det vurderes at den samlede bygningsmasse vil fremstå som en driftsmæssig enhed i landskabet, der ikke vil være i strid med det landskabelige hensyn.

Kommunen vurderer, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området.

Indretning

Bygningsoplysninger

Det eksisterende staldanlæg fremstår som hvide pudsede bygninger og som bygninger opført i metalplader.

Ny løsdriftsstald opføres i træ med gråt ståltag, med saddeltag og en makshøjde på 4,4 m. Tagvand fra den nye bygning afledes ved diffus nedsivning, da bygningen etableres uden tagrender.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Kiphøjder og afkasthøjder

Makshøjden på de nye udebokse vil blive ca. 4,4 m.

Produktion og drift

Bygningsoversigt

Ejendommens erhvervsareal er på ca. 1.718 m². Heraf anvendes 1.255 m² til produktionsareal.

Der ønskes nu opført løsdriftsstald på i alt ca. 180 m².

Derudover nedlægges nogle eksisterende produktionsarealer.

Det samlede produktionsareal vil derefter blive 1.373 m².

Oversigt over ejendommen kan ses på figur 2. Efterfølgende tabel beskriver bygningernes anvendelse i relation til oversigtskortet.

Tabel 3: Oversigt over ejendommens bygninger:

Bygning	Anvendelse	Bygningsareal	Produktionsareal
1	Eksisterende staldbygning	265	84
2	Eksisterende staldbygning	240	123
4	Ny stald, løsdrift	672	564
5	Læskur	180	180
6	Læskur	52	18
10	Læskur	56	56
12	Udebokse	168	168
13	Nye udebokse	180	180

Da oplysningerne i ansøgningen omkring produktionsarealets størrelse og placering er en forudsætning for vurdering af husdyrproduktionens miljøpåvirkning, stilles der vilkår omkring produktionsarealets størrelse.

Nybyggeri

Erhvervsmæssig nødvendig

For at der kan gives tilladelse til opførelse af løsdriftsstald, skal bygningen være erhvervsmæssig nødvendig for driften.

Ejendommen er en landbrugsejendom med 20 ha. jord. Ejendommen drives som internat for misrøgtede heste, og der er derfor behov for flere typer stalde, for at tilgodese alle typer af hestenes udfordringer.

Den nye løsdriftsstald er målrettet til syge heste, der kommer ind fra mishandlingssager.

Det vurderes at ejendommen er placeret fornuftigt i forhold til naboer, og på den baggrund vurderes det, at den nye løsdriftsstald kan opføres uden unødige gene for omboende.

Opbevaring af husdyrgødning

Ansøger har tidligere oplyst at hestemøg opbevares i container eller på møddingsplads de første 3-4 mdr. og herefter i markstak.

Løsdriftsarealer muges 2 gange om året.

Der er lavet aftale om afsætning af husdyrgødningen.

Håndtering, opbevaring og afsætning af husdyrgødning vil blive kontrolleret på tilsyn.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der er redegjort for opbevaring af husdyrgødningen. Bortskaffelsen af gødningen vil blive kontrolleret på tilsyn.

Staldsystem og -indretning

Oplysningerne i ansøgningen om valg af dyretype, staldindretning og gulvtype, er afgørende for vurderingen af husdyrproduktionens miljøpåvirkning. I tabel 4 kan dyretype, staldindretning og gulvtype ses. Der stilles vilkår om hvilken type dyr der går i hvilke staldbygninger, om det er løsdrift og hvilken gulvtype de går på. Der kan dog vælges en gulvtype med lavere ammoniakfordampning end ansøgt.

Tabel 4: Staldindretning

Bygning	Dyretype	Staldindretning	Gulvtype
1	Heste	Hestebokse	Dybstrøelse
2	Heste	Hestebokse	Dybstrøelse
4	Heste	Hestebokse/løsdraft	Dybstrøelse
5	Heste	Løsdraft	Dybstrøelse
6	Heste	Løsdraft	Dybstrøelse
10	Heste	Løsdraft	Dybstrøelse
12	Heste	Udebokse	Dybstrøelse
13	Heste	Ny løsdraftsstald	Dybstrøelse

Foder og fodersystem

Det anvendte foder skal opbevares, så det ikke giver anledning til tilhold af skadedyr.

Bivirksomhed

Der er ingen bivirksomhed på ejendommen.

Olietanke

På ejendommen er der en nedgravet fyringsolietank på 2500 liter fra 1989.

Forbrug af vand, el og olie

Der er ingen drikkevands- eller markvandingsboringer på ejendommen. Vandforsyningen er fra offentligt vandværk.

Da udvidelsen er så lille, vurderes det ikke at påvirke forbruget af el og vand.

Det anslåede årlige forbrug af vand og energi fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 5: Forbrug af vand og el:

Produkt	Årligt forbrug før udvidelsen	Årligt forbrug efter udvidelsen
Vand	1000 m ³	1000 m ³
El	8000 kWh	8000 kWh

Risiko for uheld og minimering heraf

Ved uheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal Alarmcentralen kontaktes (om nødvendigt) og efterfølgende Nordfyns Kommune, tlf.: 64 82 82 82.

Det vurderes, at forureningsrisikoen ved håndtering af husdyrgødning, olie, veterinære hjælpemidler samt døde dyr, er lav.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Jord og grundvand

Drift af en landbrugsejendom vurderes ikke som udgangspunkt til at indebære en væsentlig risiko for jord og grundvand. Der forekommer dog håndtering af husdyrgødning, der potentielt kan indebære fare for både jord og grundvand.

Med de opstillede vilkår til produktionen vurderer Nordfyns Kommune, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse af forurening af jord og grundvand.

Spildevand

Alt sanitært spildevand ledes til offentlig kloak.

Ved vask af heste i vandspiltover skal det ledes til samletank.

Alternativt kan der søges tilladelse til at lede vaskevand fra vandspiltover til offentlig kloak.

Overfladevand

Kommunen arbejder ihærdigt med at sikre vandføringsevnen i vandløbene, både ved grødeskæring og i forbindelse med revisionen af vandløbsregulativer. I samme forbindelse har kommunen arbejdet sammen med Nordfyns vandløbslag i pilotprojekter, hvor kommunen sammen med vandløbslauget ser på oplandene til vandløbene, hvor vandet kommer fra, hvor meget der er befæstet og om der er forsinkelse på vandet.

Det vil være i modstrid med kommunens intentioner i klimahandleplanen, og arbejdet med at sikre huse og afgrøder tilstrækkelig afvanding, hvis der ikke i kommunens godkendelser indgår overvejelser om hvordan overfladevand håndteres og forsinkes.

Derfor stiller Nordfyns Kommune vilkår om, at vand fra tagflader håndteres på egen grund når der bygges nyt, alternativt skal der søges udledningstilladelse. Håndtering af vand fra tagflader kan ske ved nedsivning på overfladen, eller der kan etableres forsinkelsesbassin eller faskiner. Tilladelse hertil skal søges inden etablering.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold kommer fra staldens ventilation.

Da der er naturlig ventilation i alle stalde, og dyrene vil gå ude størstedelen af tiden, vurderes det at lugten ikke vil påvirke naboerne væsentligt.

Der kan forekomme lugt i forbindelse med udmugning og håndtering af dybstrøelsen, men da der er god afstand til naboer, vurderes det ikke at udgøre en gene for naboerne.

Lugt fra gødningsopbevaringsanlæg eller udbringning af husdyrgødning reguleres af generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Når kommunen modtager en ansøgning om udvidelser eller ændringer af et dyrehold, er der i ansøgningen lavet beregninger af, hvor langt lugten breder sig med det ansøgte dyrehold.

Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger bl.a. af:

- produktionsarealet
- gulvtype
- typer af husdyr
- geografisk placering
- ventilationsforhold
- øvrige husdyrbrug indenfor 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone og indenfor 100 m fra enkeltbolig i landzonen (kumulation)

Disse faktorer indgår i lugtberegningen og ud fra forudsætningerne bliver den nødvendige geneafstand beregnet. Geneafstanden er den afstand, der minimum skal være fra lugtcentrum af staldanlægget til de tre kategorier, som der skal beregnes geneafstand til. Kravene til de forskellige typer af beboelsesområder er forskellige. Geneafstanden beregnes for heste i Miljøstyrelsens lugtmodel (beregnet i enheden OUs og kaldet "Ny").

Hvor meget lugt, de tre kategorier af omkringboende skal tåle, fremgår af nedenstående tabel.

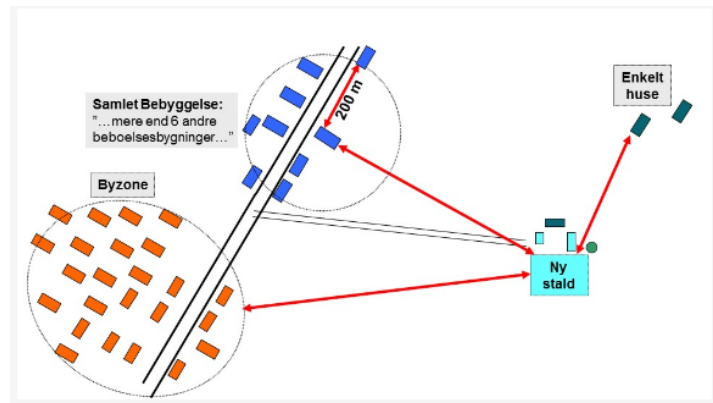
Tabel 6 Lugtgenegrænser

Områdetype	Vejledende geneniveau "Ny"	Vejledende geneniveau "FMK-Modellen"
Enkeltbolig	15 OU _E /m ³	10 LE/m ³
Samlet bebyggelse	7 OU _E /m ³	3 LE/m ³
Byzone	5 OU _E /m ³	1 LE/m ³

Kommunen kan ikke stille vilkår om at lugten skal mindskes yderligere, hvis lugten overholder det tilladte. Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, viser de beregnede lugtgeneafstande. Beregningerne er foretaget i Miljøstyrelsens ansøgningssystem og kan ses på bilag 4.

Kumulation

Som nævnt skal kumulation indgå i lugtberegningen, hvis der indenfor 300 m af byzonen eller samlet bebyggelse er andre husdyrbrug, eller hvis der er andre husdyrbrug indenfor 100 m af enkeltbolig i landzonen.

Figur 3. Miljøstyrelsens illustration af, hvor der måles fra og til i forhold til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig i landzonen.

I denne ansøgning, er der ingen andre husdyrbrug indenfor 300 m af byzone eller samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltbolig i landzonen. Der er derfor ikke indregnet kumulation.

Lugtberegning

Lugt skal beregnes fra lugtcentrum af staldanlægget og til nærmeste enkeltbolig i landzonen, samlet bebyggelse og byzonen. Resultatet fremgår af tabel 7. Ejendomme, der er registreret med landbrugspligt, eller er ejet af driftsherre, indgår ikke i lugtgeneregninger.

Tabel 7. Lugtgenegrænse og fysisk afstand fra lugtcentrum til omkringboende

Lugt	Korrigeret geneafstand	Aktuel afstand fra lugtcentrum	Er kravet overholdt
Enkelt bolig i landzonen, Søndersøvej 131	0*m	345 m	Ja
Enkelt bolig i landzonen, Søndersøvej 135	0*m	334 m	Ja
Samlet bebyggelse, Langesøvej 90	38 m	1.464 m	Ja
Kelstrup, Erhvervsområde	77 m	2.009 m	Ja

*Lugten er for lav til at lugtspredningen skal beregnes

Som det fremgår, ligger ingen ejendomme inden for de beregnede geneafstande. Nordfyns Kommune vurderer at lovens beskyttelsesniveau for lugt er overholdt.

Nordfyns Kommunes vurdering

Den korrigerede geneafstand til enkelt bolig kan ikke beregnes da lugtemissionen er for lav, mens den beregnede korrigeret geneafstand fra lugtcentrum til nærmeste nabo i samlet bebyggelse er på 38 m, og den korrigerede lugtgeneafstand til byzone er 77 m jf. Husdyrgodkendelse.dk.

Det vil sige lugtgenekriterierne er overholdt for den ansøgte produktion.

Nordfyns Kommune stiller vilkår om at produktionsarealet ikke må overstige 1.435 m², at produktionsarealet er placeret som angivet på bilag 1, at dyretypen skal være heste eller andre dyr af hestefamilien, og at staldsystemet skal være dybstrøelse.

Konklusion på lugt til omgivelserne

Lugtgenekravene er overholdt til både nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone. Kravene til lugtgenegrænsen til alle 3 kategorier af omkringboende opfylder dermed lovens krav.

Nordfyns Kommune stiller vilkår om produktionsarealets størrelse, dyretypen og staldindretningen. Kommunen stiller ligeledes vilkår om, at hvis kommunen vurderer, at eventuelle klager over lugt fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade foretage en akkrediteret undersøgelse af relevante lugtkilder. Hvis undersøgelsen viser, at lugtgenegrænserne ikke er overholdt, skal virksomheden for egen regning etablere tiltag således, at lugten overholder lugtgenegrænserne. Lugtundersøgelse kan maksimalt kræves én gang om året.

Støj

De væsentligste støjkloder vurderes at være transporter til og fra husdyrbruget med dybstrøelse, foder og dyr, samt af- og pålæsning af dyr og foder.

Derudover vil der være trafik fra besøgende til ejendommen, samt til internatets aktiviteter i form af butik med rideudstyr, kursusaktiviteter, rundvisninger og lign. Disse aktiviteter er dog ikke indeholdt i denne tilladelse.

Der vil forekomme kortvarig støj fra kørsel med vare- og lastbiler samt personbiltransport m.v. til og fra bedriften.

Miljøstyrelsens støjgrænser skal overholdes.

Tabel 8: Støjgrænser

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimalværdi
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- og helligdage kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Hvis tilsynsmyndigheden (Kommunen) vurderer, at eventuelle klager over støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden gennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Er støjkravene ikke overholdt skal virksomheden etablere tiltag til reduktion af støj, så støjkravene er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder.

Det ansøgte vurderes ikke at give væsentlige støjgener for omgivelserne grundet staldanlæggets placering i forhold til de omkringboende. Der stilles vilkår om, at produktionen overholder Miljøstyrelsens retningslinjer for støj.

Rystelser

Det fremgår af "Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9, fra 1997 – Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksterne miljø", at der erfaringsmæssigt er vibrationsproblemer med:

- vibratorer
- stansemaskiner
- presser eller maskinsakse
- trykkermaskiner
- store langsomtgående dieselmotorer (skibsmotorer)
- shredder-anlæg til skrotbehandling og
- vaskerimaskiner.

Det fremgår ligeledes at der kun undtagelsesvis kan konstateres generende vibrationer i bygninger, som er længere væk end nogle få hundrede meter fra vibrationskilden, oftest har det drejet sig om afstande under 50 m.

Der er ingen af de nævnte maskintyper på ejendommen og det ansøgte ligger mere end 200 meter fra nærmeste nabo. Det vurderes, at der ikke vil opstå væsentlige gener i form af rystelser.

Støv

Støv kan forekomme i forbindelse med kørsel i tørre perioder og i forbindelse med håndtering af foder. Med ejendommens placering ca. 150 meter til nærmeste nabo og med god beplantning omkring staldanlægget, vurderes hverken håndtering af foder eller støv i forbindelse med transporter til og fra ejendommen, at give anledning til støvgener for de omkringboende.

Skadedyr (f.eks. rotter, mus og fluer)

Der skal foretages en effektiv skadedyrsbekæmpelse. Forebyggelse skal ske gennem daglig oprydning af foderrester, sække mv. samt ved renholdelse af gangarealer og foderrum. Konstateres skadedyr skal retningslinjerne for bekæmpelse jf. Århus Universitet følges.

Der skal foretages effektiv bekæmpelse af fluer. Dybstrøelse giver ofte anledning til mange fluer. Fluer skal bekæmpes i henhold til reglerne angivet i vejledning fra Institut for Agroøkologi, Århus Universitet

Transport

Der vil ske transport i forbindelse med levering af foder, samt afhentning/levering af heste. Derudover vil der være kørsel i forbindelse med afhentning af husdyrgødning.

Denne udvidelse vurderes dog ikke at øge antallet af transporter væsentligt.

Afhentningen af husdyrgødning afpasses efter hvornår der sker tømning af stalde.

Ejendommens placering og egen adgangsvej direkte til Søndersøvej i en afstand på minimum 150 m til nærmeste nabo gør, at antallet af transporter ikke vurderes at påvirke omgivelserne væsentligt.

Lys

Der er ingen lys i staldene om natten. Udendørsbelysningen er kun tændt ved behov og har ingen fjernvirkning for naboerne. Der er en del afskærmende beplantning mellem staldanlægget og nærmeste nabo. Det er Kommunens vurdering at lyspåvirkningen af omgivelserne ikke giver anledning til væsentlige gener.

Uhygiejniske forhold

Ejendommen skal renholdes både indenfor og udenfor, så uhygiejnisk forhold undgås. Håndtering af husdyrgødning, foderrester og lign. skal foregå, så spild undgås. Eventuelt spild skal opsamles med det samme.

Affald skal håndteres hygiejnisk, og opbevares og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ.

Affald

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA. De opbevares hygiejnisk på fast underlag overdækket med kavederklapper eller lign.

Døde dyr skal bortskaffes til akkrediteret virksomhed. Håndtering og bortskaffelse af døde dyr er reguleret af lovgivningen. Dokumentation for håndtering og bortskaffelse af døde dyr skal fremvises i forbindelse med tilsyn.

Andet affald

Affald skal opbevares korrekt og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ. Tabel 9 viser de affaldstyper der forekommer i forbindelse med produktionen, opbevaring af affaldet og hvordan det bortskaffes.

Tabel 9: affaldstyper

Affaldstype	Opbevaringssted	Årlige mængder	Bortskaffelse	EAK-kode
Spraydåser	Stald	5-10 ds	Genbrugspladsen	16.05.04
Medicinflasker	I original emballage og samlet i speciel container	10 stk.	Genbrugspladsen	18.02.05
Kanyler i særlig beholder	Plastbeholder	0-50 pr. år	Genbrugspladsen	18.02.05
Tom emballage (papir/pap)	Container	Ca. 900 tomme fodersække	Container	15.01.01

Affaldstype	Opbevaringssted	Årlige mængder	Bortskaffelse	EAK-kode
Tom emballage (plast)	Container	Ca. 50 sække	Container	15.01.02
Lysstofrør og el-sparepærer	Container	5-15 stk.	Genbrugspladsen	20.01.21
Overdækningsplast og tomme sække af plast	Container	Wrapplast fra ca. 600 baller	Container	02.01.04
Jern og stål	Samleplads	20 kg	Indsamling	17.04.05
Metalemballage	Container	5 kg	Indsamling	15.01.04

Der er ingen kemikalier og pesticider på ejendommen. Desinfektionsmidler opbevares i stalden i original emballage.

Der stilles vilkår om at affald opbevares korrekt og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende inden for en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Gødningsproduktion og håndtering

Produktion af husdyrgødning

Husdyrgødning forekommer som dybstrøelse. Det vurderes at der årligt vil være en produktion på ca. 450 ton gødning.

En del af gødningen vil blive afsat i forbindelse med græsning, og det vurderes derfor at der årligt vil skulle bortskaffes omkring 200 tons dybstrøelse.

Opbevaring af husdyrgødning

Der er tidligere søgt om at etablere mødding på 90 m². Denne mødding er endnu ikke etableret.

Indtil møddingspladsen er etableret, vil der blive benyttet containere til opbevaringen.

Hvis møddingspladsen etableres, kan hestemøg efter 3-4 måneder på møddingspladsen blive lagt i markstak.

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 10 stk. 1 er der krav om en opbevaringskapacitet på 6 måneder med mindre, der foreligger skriftlig aftale om at husdyrgødningen opbevares på anden ejendom. Skriftlige opbevaringsaftaler skal have en varighed på mindst 5 år.

Nordfyns Kommune er tilsynsmyndighed på reglerne omkring tilstrækkelig opbevaringskapacitet jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der skal foreligge dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet eller alternativt er skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning på anden ejendom. Dokumentationen skal fremvises i forbindelse med tilsyn.

Der stilles vilkår om et maksimalt areal på 12 m² for opbevaringslageret.

Der gøres opmærksom på at dybstrøelsen skal overdækkes med presenning eller lign. ved opbevaring på møddingspladsen eller i container.

Naturpåvirkning

I forbindelse med miljøtilladelser og miljøgodkendelser skal Kommunen foretage en vurdering af husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af naturområder samt vurdere, om det ansøgte, kan være til skade for naturen med dens bestande af vilde dyr og planter og deres levesteder. Reglerne fremgår af Husdyrbrugloven, Habitatbekendtgørelsen og Naturbeskyttelsesloven. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen definerer og fastsætter krav til den maksimale påvirkning af forskellige naturområder og Husdyrbrugloven fastsætter afstandskrav til bestemte naturområder.

Naturområderne er opdelt i tre kategorier alt efter, hvor sårbare og værdifulde områderne er. Der gælder følgende fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur. Inddelingen af de tre kategorier og de fastsatte krav er oplistet i Tabel 11.

Tabel 11: Definition af kategori 1, 2 og 3 natur med angivelse af ammoniak beskyttelsesniveauer.

Naturtyper ¹	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 2 stk. 1, nr. 1. Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Kategori 1. § 27 Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: • 0,2 kg N pr. ha pr. år ved mere end 1 andet husdyrbrug • 0,4 kg N pr. ha pr. år ved 1 andet husdyrbrug • 0,7 kg N pr. ha pr. år ved 0 andre husdyrbrug
Kategori 2. § 2 stk. 1, nr. 2. Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Kategori 2. § 28 Max. totaldeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år
Kategori 3. § 2 stk. 1, nr. 3. Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	Kategori 3. § 30 Max. merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N pr. ha pr. år, men de kan ikke stille vilkår hvis merdepositionen er mindre end 1,0 kg N pr. ha pr. år

¹ Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Beregningen af ammoniakdeposition til naturområder skal foretages i Miljøstyrelsens digitale ansøgningsprogram, Husdyrgodkendelse.dk. Programmet beregner totaldeposition og merdeposition. Den samlede ammoniakdeposition til et naturområde beregnes særskilt.

- Totaldeposition er det samlede anlægs påvirkning af det udpegede naturområde.
- Merdepositionen er forskellen mellem ammoniakpåvirkningen af det udpegede naturområde i den eksisterende drift i forhold til den ansøgte drift, dvs. merbidraget.
- Den samlede ammoniakdeposition til et naturområde skal beregnes som summen af totaldepositionen (inkl. merdepositionen) og baggrundsbelastningen, jf. f.eks. NMK-131-00240.

Beregningen af ovenstående foretages til det mest kritiske punkt i naturområdet.

Den beregnede belastning af et naturområde i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er eksklusiv baggrundsbelastning. Baggrundsbelastning er et udtryk for baggrunds niveauet af kvælstof i luften i, et udvalgt område hvori bidraget fra lokale husdyrbrug indgår. Baggrundsbelastningen skal aflæses på gridniveau og beregnes som et gennemsnit over de seneste 3 år. Kommunen anvender tallene fra Danmarks Arealinformation på baggrund af Miljøstyrelsens vejledninger. Baggrundsbelastningen i området nær Søndersøvej 144 er 11,7 kg N pr. ha. År.

Vindretningen har stor betydning for, hvor og hvor meget ammoniak der bliver afsat (deponeret) i naturen, især i ammoniakfølsomme skovområder. Ammoniak bliver transporteret med vinden fra husdyranlægget til omkringliggende naturområder, og afsætningen er højest i naturområder, der ligger nedstrøms for de fremherskende vinde. Derfor kan ammoniakdepositionen til et område, der ligger nærmest husdyranlægget modsat vindens retning være mindre end et område, der ligger længere væk i vindens retning. Den fremherskende vindretning afhænger af lokalitet og årstid, men i Danmark som helhed er den mest almindelige vindretning fra vestlige retninger, altså vest, sydvest eller nordvest. Det betyder, at naturområder i østlig retning af et husdyranlæg, altså øst, sydøst eller nordøst typisk er mere udsatte i forhold til ammoniakdeposition.

Påvirkning af naturområder

Udpegnings af kategori 1-, 2- og 3-naturområder

I nærheden af husdyranlægget ligger flere naturområder, som er udpeget af ansøger.

Nordfyns Kommune vurderer, at de områder, som ansøger allerede har udpeget, også er relevante i forhold til deres sårbarhed og beliggenhed inden for de tre kategorier af natur.

Resultat af ammoniakdepositionen

På bilag 3 kan placeringen af kategori 1 og 2-naturområderne ses og på bilag 4 kan kategori 3-naturområderne ses. Resultatet af beregning af ammoniakbelastningen fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 10: Ammoniakdeposition til naturområder. Numrene i første kolonne refererer til naturområdets nummer på bilag 2 og 3.

Nr. på bilag 2	Naturområde	Totaldeposition, kg N/år	Merposition, kg N/år
1	Kategori 1 – Elle- og Askeskov - Sydøst	0,0	0,0
2	Kategori 2 – Overdrev større end 2,5 ha - Nord-vest – ikke målsat	0,0	0,0
3	Kategori 3 – § 3 mose- Syd – ikke målsat	0,1	0,1
4	Kategori 3 – § 3 mose – Sydvest – ikke målsat	0,1	0,1
5	Kategori 3 – § 3 mose – Vest	0,2	0,2
6	Kategori 3 – § 3 mose – Nord	0,1	0,1
7	Kategori 3 – Potent. Ammoniakfølsom skov - Vest	2,8	2,8
8	Kategori 3 – Potent. Ammoniakfølsom skov – Øst	0,6	0,6
9	Sø – Vest	1,8	1,8

Vurdering af natur

Ovenstående tabel viser, at det skrappeste krav for kategori 1-natur er overholdt, hvorfor Kommunen ikke har regnet på, om der er kumulation eller ej, da kravet under alle omstændigheder er overholdt. Samtidig er lovens afstandskrav til kategori 1-natur overholdt.

Beregningerne viser også at påvirkningen med ammoniak er overholdt til kategori 2 natur.

Natura-2000

Nærmeste Natura-2000 område ligger øst for bedriften. Der er således ca. 15,5 km til den nærmeste grænse ind til Natura-2000 området Odense Fjord, område N110. Der sker ingen belastning på Natura 2000 området.

Med det ansøgte vil naturtyper, der er udpegningsgrundlag for Natura-2000 områder således ikke blive merbelastet.

Det vurderes, at det ansøgte anlæg hverken i sig selv, eller i sammenhæng med andre planer eller projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt herunder skade området.

Potentiel ammoniakfølsom skov

Potentiel ammoniakfølsom skov skal dække over et areal på mere end ½ ha. og være mere end 20 meter bredt samt bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer. For at en skov kan kategoriseres som værende ammoniakfølsom, skal den enten være mindst ca. 200 år gammel, så der er tale om gammel "skovjordsbund", eller der skal være forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi. Kravene til skoven er en maksimal merdeposition på 1 kg pr. ha pr. år.

Der ligger et potentielt ammoniakfølsomt skovområde vest for ejendommen og et område øst for ejendommen.

Jf. beregninger i Husdyrgodkendelse.dk er merdepositionen for skovområdet vest for ejendommen på 2,9 kg N pr. ha pr. år.

For området øst for ejendommen er merdepositionen for skovområdet 0,7 kg N pr. ha.

Nordfyns Kommune har foretaget en vurdering af skovområdets følsomhed. Himmelstrup skov er beliggende ved siden af Nyt Hesteliv, Søndersøvej 144, 5460 Morud. I Himmelstrup Skov er ca. 50% af arealet registreret som gammel skovbund, derfor hører denne del under kategori 3 natur og registreres som potentiel ammoniakfølsom skov jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2.

Grønt Danmarkskort er et nationalt, sammenhængende naturnetværk, der samler og koordinerer kommunernes udpegning af eksisterende og potentielle naturområder samt økologiske forbindelser i Danmark. Formålet med Grønt Danmarkskort er at skabe større og mere sammenhængende naturområder, så naturen bliver mere robust, og vilde dyr og planter får bedre muligheder for at sprede sig og overleve. Dele af Himmelstrup Skov er en del af dette naturnetværk, hvor den er registreret til at have økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser.

Den ønskede udvidelse medfører en merdeposition på 2,9 kg N pr. ha den potentielt ammoniakfølsomme skov.

Himmelstrup skov er registreret til at have en moderat naturværdi, så det vurderes på den baggrund at den ansøgte merdeposition ikke vil kunne medføre en tilstandsændring af naturområderne.

Ammoniakfølsom skov er skovområder, der:

- Dækker mere end 0,5 hektar
- Er mere end 20 meter brede
- Er bevokset med træer, der allerede danner – eller inden for rimelig tid vil danne – en sluttet skov af højstammede træer

For at blive klassificeret som ammoniakfølsom skal skoven desuden opfylde mindst ét af følgende kriterier:

1. Alder: Være omkring 200 år gammel eller mere, så jorden betegnes som "gammel skovjordbund".
2. Særlige arter: Indeholde naturskovindikerende arter eller gammelskovsarter fra den officielle artsliste, som bruges til at udpege naturmæssigt særlig værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25. Arterne skal have en væsentlig og definerende betydning for skovens naturværdi.

Miljøkravet for denne type skov er en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Ammoniakdepositionen til naturområder omkring husdyrbruget er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Som det fremgår af tabel 10, sker der en meremission på 1,1 kg N pr. ha pr. år, til området nordøst for ejendommen, og 0,1 kg N pr. ha. pr. år, til skoven sydvest for ejendommen.

Nordfyns kommune har ovenfor konkluderet at områderne ikke er potentielt ammoniakfølsomme, og dermed ikke kan karakteriseres som kategori 3 natur.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder. Nærmeste naturområde, der er beskyttet efter § 7, stk. 1 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., ligger ca. 12,8 km sydøst for ejendommen. Jf. bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen nr. 1021 af 6. juli 2018, er beskyttelsesniveauet for disse områder afhængig af antal andre husdyrbrug inden for en afstand af naturområdet og disse husdyrbrugs størrelser (kumulation).

Der skal stilles skrappe krav til depositionen, hvis der er kumulation fra andre ejendomme, jf. samme bekendtgørelse. Er der flere ejendomme, der bidrager til ammoniak til samme naturpunkt, er kravene til deposition 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at totaldepositionen på naturområdet er 0,0 kg N pr. år. Der er derfor ikke regnet på, om der er kumulation eller ej, da kravet under alle omstændigheder er overholdt med det ansøgte.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Områderne er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 2 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., og naturtyperne, der er omfattet, er højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse. Til kategori 2-natur må totaldepositionen maksimalt være 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Det nærmeste kategori 2-natur-område er beliggende 2,4 km øst for ejendommen. Området er et overdrev. Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at totaldepositionen til området er 0,0 kg N pr. ha pr. år. Krav til totaldeposition er dermed overholdt.

Kategori 3-natur

Til de forskellige typer af naturområder er der fastsat en tålegrænse. Tålegrænsen er fastsat af Fagligt notat om Opdatering af empiriske tålegrænser fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi fra 2024.

Naturtypernes tålegrænser er angivet i intervaller. Er merdepositionen til kategori 3 området på 1 kg eller mere, og overskrider den samlede deposition ([baggrundsbelastningen sammenlagt med totaldepositionen fra husdyrbruget](#)) til naturtypen den nedre tålegrænse for naturtypen, skal kommunen fastsætte et konkret tålegrænseinterval for den pågældende naturtype, der skal vurderes.

Vurderer kommunen, at det konkrete naturområde er særligt følsomt over for ammoniak, fastsættes tålegrænsen i den nedre ende af tålegrænseintervallet. Er det derimod mindre følsomt fastsættes tålegrænsen i den øvre ende af intervallet. I vurderingen af den konkrete tålegrænse for naturområdet kan der indgå parametre som vegetationens udbredelse, dominerende arter, jordbundsforhold, forhistorie, drift og hydrologi.

Hvis en ansøgning om udvidelse eller ændring af et husdyrbrug medfører en merdeposition på 1 kg N eller mere pr. ha pr. år, skal kommunen vurdere, om den totale belastning af området vil kunne ændre tilstanden af kategori 3 arealet, idet det følger af § 45, stk. 2, at der kan stilles vilkår for så vidt, angår kategori 3-natur i særlige tilfælde, dvs. ved væsentlig påvirkning af regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Ved denne vurdering skal følgende kriterier, der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen inddrages:

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser,
- om det pågældende område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,
- det pågældende naturområdes naturkvalitet og
- kvælstofbidrag til området fra andre kilder, herunder om der er tale om et minivådområde eller et vådområde, der er udlagt medhenblik på kvælstoffjernelse fra landbrugsjord, eller om området i øvrigt er påvirket fra markbidrag, eller for så vidt angår skove om de gødskes.

Kommunens vurdering skal omfatte alle fire kriterier. Der kan alene stilles krav til maksimal deposition, hvis området er omfattet af de nævnte udpegninger i kommuneplanen, en fredning m.v. og/eller har en høj naturkvalitet. Herudover er det et krav, at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, området modtager fra andre kilder.

I nærheden af Søndersøvej 144 ligger et enkelt kategori 3 område, som efter udvidelsen vil blive påvirket af mere end 1 kg ammoniak/ha/år.

Kommunen har vurderet området på baggrund af:

1. Naturområdets status i Kommuneplanen.
2. Fredninger.
3. Handleplaner.
4. Områdets naturkvalitet.

Naturpunkt 9, Sø, vest:

1 – Status i Kommuneplanen

Naturområdet er et §3 område som i Nordfyns Kommunes Kommuneplan 2025 – 2037 er udpeget som område med særlige naturbeskyttelsesinteresser og er udpeget som økologiske forbindelser.

2 - Fredninger

Området er registreret som §3 sø.

3 – Handleplaner

Der er ingen handleplaner eller planer for naturpleje af området. Der er ikke planer om en naturindsats i eller i nærheden af området.

4 – Områdets naturkvalitet

Søen er ikke besigtiget.

Baggrundsbelastningen i området er vurderet til 11,4 kg N pr. ha. pr. år. Den samlede totaldeposition for søen er 13,2 kg N pr. ha. pr. år.

Konklusion

Merdepositionen til området er 1,8 Kg N/ha/år og totaldepositionen er 1,8 Kg N/ha/år.

Der er ikke foretaget besigtigelse af søen, og der er ingen registrerede naturdata for denne sø.

Søen vurderes at være næringsrig pga. dens størrelse og placering tæt ved dyrkede landbrugsarealer og beboelser.

Der må ikke ske tilstandsændringer af naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Miljøstyrelsen skriver i den digitale vejledning at: *".... en merbelastning på mindre end 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år i udgangspunktet ikke udgør et væsentligt merbidrag, og derfor ikke kan medføre en tilstandsændring af et konkret § 3-område. Dette fordi merbelastningen i denne situation er så lav, at det ikke er muligt biologisk at påvise, at det ansøgte dermed, har nogen effekt på området."*

Endvidere skriver Danmarks Miljøundersøgelser på deres hjemmeside: *"For søer og vandløb spiller afsætning fra luften en ringe rolle; primært fordi søer og vandløb ofte har en lille overflade, og fordi de modtager betydelige mængder kvælstof fra overfladeafstrømning, dræn og direkte udløb. For enkelte danske søer kan bidraget fra luften dog være et problem. Det gælder naturligt næringsfattige søer som er omgivet af skov og næringsfattige jorder, fx i området syd for Silkeborg og Esrum Sø i Nordsjælland."*

På baggrund af ovenstående vurdering fra DMU, vurderes det at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår mht. ammoniakdepositionen på de omkringliggende søer.

Fredskov

Ejendommen er omgivet af flere arealer registreret som fredskov. Driften af et husdyrbrug har ingen indflydelse på driften af skoven, som fortsat skal drives efter skovlovens regler om bæredygtig drift.

Bilag IV-arter

Nordfyns Kommune vurderer, at der kan forekomme forskellige arter af flagermus (herunder Dværgflagermus, Brun flagermus og Sydflagermus), Markfirben, Springfrø, Spidssnudet frø og Stor Vandsalamander i området. Arterne er Bilag IV-arter, der ifølge naturbeskyttelseslovens kap. 5 ikke må forstyrres forsætligt med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde over åbent terræn og langs skovbryn og levende hegn. Brun Flagermus, Dværgflagermus og Sydflagermus er alle almindelige på Fyn og er ikke truet.

Markfirben kan forekomme i området, især i nærheden af skove. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder. Det kan være heder, klitter, overdrev, råstofgrave og på vej- eller jernbaneskrånninger, som ofte enten er beskyttede naturtyper eller som ikke er i landbrugsmæssig drift. Arten anvender linjeformede terrænelementer som levende hegn og stengærder som spredningskorridorer.

Springfrø yngler i vandhuller af vedvarende eller tidvis karakter. Rasteområder er under sten, træstød, gnavergange og under løv i primært løvskove eller eks. i eng- og overdrevsområder.

Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændige lysåbne vandhuller. Rasteområder findes især i fugtige områder nær ynglestederne.

Stor vandsalamander overvintrer på land gravet ned i jordbunden eller under sten, træstammer og lignende. De yngler i både store søer som små vandhuller. Uden for yngletiden er salamanderen primært i skove og enge.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinjer, yngle-, raste- og overvintringssted for blandt andet områdets bilag IV-arter.

Det, som kan skade flagermusenes yngle og rasteområder er, hvis gamle hule træer fældes eller hulrum i bygninger lukkes. For markfirbenet er det vigtigt, at stengærder, markhegn og markskel samt solbeskinnede skrænter ikke fjernes. For Stor vandsalamander gælder, at vandhuller der opfyldes eller drænes, opdyrkning af arealer nær vandhuller og øget næringsstoftilførsel vil kunne beskadige dens yngle- og rasteområder. Frøerne er bl.a. afhængige af, at vandhuller ikke opfyldes eller drænes, at vandhulsnære arealer ikke opdyrkes og at lav vegetation nær vandhullerne ikke fjernes.

Samlet vurdering af påvirkningen af natur

Med det ansøgte projekt vil der ikke blive fjernet eller ændret på biotoper, som kan være yngle- eller rasteområder for de omtalte arter. I de ovenstående afsnit er det vurderet, at ingen af de omliggende naturområder vil blive påvirket med ammoniak fra anlægget i en sådan grad, at der skal stilles skærpede vilkår.

Det vurderes således, at der med det ansøgte ikke er risiko for at skade raste- eller yngleområder for bilag IV-arter.

Kommunen vurderer samlet set, at udvidelsen af produktionen overholder gældende lovgivning for ammoniakemission. Vurderingen og beregningen i forbindelse med ammoniakemissionen er foretaget på baggrund af det ansøgte produktionsareal, dyretypen, staldindretning, anvendte gulvtyper og miljøtiltag. Der er stillet vilkår omkring produktionsarealets størrelse inden for de ansøgte bygninger, dyretypen, staldindretningen, anvendte gulvtype(r) og anvendelse af miljøteknologier.

Bedste tilgængelige teknik BAT

Fastsættelse af emissionsgrænseværdi

En ansøgning med en ammoniakemission på mere end 750 kgNH³-N pr. år skal leve op til "Bedst tilgængelige teknik" (BAT) for ammoniakemission. Nordfyns Kommune skal vurdere om det ansøgte lever op til BAT, dog under hensyn til proportionalitetsprincippet som betyder at teknikens pris, skal holdes op mod effekten af teknikken. Kommunen kan ikke stille krav til valg af teknik, men når ansøger har valgt en teknik, kan kommunen stille vilkår til teknikens effekt, drift og funktion samt dokumentation.

Vurderingen af, om det ansøgte lever op til "bedst tilgængelig teknik" vedrører hele produktionens belastning af det omgivende miljø, og gælder ikke kun for ammoniakemissionen. Det gælder dog specifikt for ammoniakemissionen, at der er fastsatte grænser for, hvad emissionen må være.

Både kravet til BAT-ammoniakemission og den faktiske emission er beregnet i Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem efter godkendelsesbekendtgørelsens krav i bilag 3. Beregningen fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 11: Beregning af emissionsgrænseværdien opnåelig ved anvendelse af BAT i stalde.

Stald	Dyretype	Produktionsareal m ²	Maks. tilladt ammoniakemission pr. m ²	Total tilladt ammoniakemission, i alt	Faktisk ammoniakemission pr. m ²	Faktisk ammoniakemission i alt
1	Heste, dybstrøelse	84	0,57	47,88	0,57	47,88

Stald	Dyretype	Produktions-areal m ²	Maks. tilladt ammoniak-emission pr. m ²	Total tilladt ammoniak-emission, i alt	Faktisk ammoniak-emission pr. m ²	Faktisk ammoniak-emission ialt
2	Heste, dybstrøelse	123	0,57	70,1	0,57	70,1
4	Heste, dybstrøelse	564	0,57	321,5	0,57	321,5
5	Heste, dybstrøelse	180	0,57	102,6	0,57	102,6
6	Heste, dybstrøelse	18	0,57	10,3	0,57	10,3
10	Heste, dybstrøelse	56	0,57	31,9	0,57	31,9
12	Heste, dybstrøelse	168	0,57	95,8	0,57	95,8
13	Heste, dybstrøelse	180	0,57	103	0,57	102,6
		1.373 m ²				782,68

Staldanlæggets emissionsgrænseværdi er således 782,68 kgNH³-N pr. år.

Emissionsgrænseværdien for opbevaringsanlæg fremgår af tabel 12.

Tabel 12: Emissionsgrænseværdi for opbevaringsanlæg

Opbevarings-anlæg	Areal m ²	Maks tilladt ammoniak-emission pr. m ²	Total ammoniak-emission, i alt	Faktisk ammoniak-emission pr. m ²	Faktisk ammoniak-emission i alt
Mødding 1	12	0,4	4,3	4,3	4,3
I alt			4,3		4,3

Det samlede krav til ammoniakfordampning er 850 kgNH³-N pr. år.

Ammoniakemissionen kommer fra både staldanlægget og opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Emissionen afhænger af dyretypen, staldindretning, gulvtypen og anvendelse af overdækning på gyllebeholdere.

I denne ansøgning er der dybstrøelse i alle staldafsnit. Gulve med dybstrøelse anses som BAT.

Nordfyns Kommune vurderer at der er anvendt bedst tilgængelig teknik til reduktion af ammoniakemissionen fra det ansøgte husdyrbrug.

Godt Landmandsskab

Ved gennemgang af EU's referencedokument skal følgende anføres som BAT for godt landmandsskab:

- Korrekt placering af anlægget (kan anvendes på nybyggeri)
- Uddannelse og oplæring af personale
- Udarbejdelse af beredskabsplan
- Regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af strukturer og udstyr
- Forhindre emissioner i forbindelse med opbevaring af døde dyr

Der sker løbende uddannelse af medarbejderne, både ved interne forløb i stalden og ved deltagelse i eksterne kurser.

Der er ikke stillet vilkår omkring beredskabsplan. Det vurderes at det er meget begrænsede aktiviteter på ejendommen, der kan foranledige et behov for en beredskabsplan.

Nordfyns Kommune vurderer, at der anvendes BAT for godt landmandsskab med ovenstående drift.

Eksisterende stalde

De eksisterende stalde til heste og æsler er alle med dybstrøelse.

Hestestalde vil altid være med dybstrøelse, og der er ikke andre alternativer.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

BAT for gødningsopbevaring kan opfyldes ved:

Husdyrgødningen er altid overdækket

Vandbesparende foranstaltninger

BAT for besparelse på vand kan opnås ved at

- anvende drikkekopper/trug
- vaske stalde med højtryksrensere
- følge vandforbruget gennem måling af forbruget og
- føre dagligt tilsyn med vandforsyningen for lækager og øvrigt vandspild
- Genbruge uforurennet regnvand som rens vand

Der anvendes drikkekopper/trug i anlægget.

Hele vandsystemet skal kontrolleres dagligt for lækager og små reparationer udføres hurtigst muligt. Service skal tilkaldes, hvis der er behov for det.

Der er oplyst et vandforbrug på 1.000 m³ pr. år.

Derudover bruges vand til vask af maskiner og lign. Det vurderes således at vandforbruget er fornuftigt.

Nordfyns Kommune vurderer at der er taget de nødvendige forholdsregler for at begrænse.

Energiforbruget stammer primært fra belysning. Denne udvidelse medfører ikke øget strømforbrug.

Reducerer mængden af spildevand

Det er BAT at reducerer mængden af spildevand. Det kan gøres ved at kombinerer nedenstående teknikker:

- Holde forurenede områder så små som muligt
- Minimere vandforbruget – anvende højtryksrensere
- Adskille uforurennet regnvand fra spildevandsstrømme, der skal renses
- Lede spildevand til ajlebeholder
- Rens spildevandet
- Udbring let forurennet spildevand på landbrugsarealer via sprinklersystem

Det er ikke proportionelt at adskille spildevand yderligere i forhold til, hvad der er på ejendommen i dag og det er heller ikke proportionelt at rense spildevandet eller opsamle og udbringe eventuelt let forurennet spildevand på landbrugsarealer.

Opbevaring af døde dyr

Det er BAT for opbevaring af døde dyr at:

- opbevarer dem på en måde, der reducerer eller forhindrer emissioner.

Døde dyr opbevares på fast plads med overdækning i form af presenning.

Nordfyns Kommune vurderer at der anvendes BAT for opbevaring af døde dyr, når døde dyr opbevares som beskrevet. Opbevaringen af døde dyr er omfattet af generel lovgivning og Nordfyns Kommune finder ikke anledning til at stille yderligere vilkår.

Konklusion på BAT og ressourceforbrug

Med de nævnte tiltag ligger produktionens emission af ammoniak på 850 kg N/år. BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak er dermed opfyldt.

Nordfyns kommune vurderer samlet set, at der er redegjort for bedst tilgængelig teknologi i husdyrproduktionen og at redegørelsen og anvendelsen af BAT for husdyrproduktionen lever op til husdyrlovens krav.

Der anvendes BAT-standard for alle stalde og gødningslagre. Desuden er rengøring af stalde, foderoptimering, at reducere og følge energiforbrug i overensstemmelse med forskrifterne i BREF-referencedokumentet.

Nordfyns Kommune vurderer at krav til ammoniakemission er opfyldt. Vurderingen er foretaget på baggrund af beregninger på det ansøgte produktionsareal, dyretypen, samt det valgte gulvsystem i staldene.

0-alternativet og alternative muligheder

Organisationen Nyt Hesteliv er en organisation som modtager og køber heste og æsler fra dyreværnssager.

Opførelsen af de nye udebokse er en del af tilpasningen af bygningsmassen til organisationens aktiviteter.

0-alternativet vil være at nøjes med allerede tilladte og eksisterende bygninger, og det vil derfor ikke være muligt at opfylde behovet for stalde til alle organisationens heste og ponyer, samt enkelte æsler, eller tilgodese særlige behov hos enkelte dyr.

Det vurderes således at 0-alternativet ikke er formålstjenligt i denne sag.

Ændringer i ejerforhold

Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles til Nordfyns Kommune senest 8 dage efter ændringen. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattet af bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Ophør af produktionen

Ved ophør med driften skal Kommunen orienteres. Virksomheden skal sikre en hensigtsmæssig nedlukning af husdyrholdet, så der ikke efterlades miljøskadelig forurening på grunden.

Ved ophør af produktionen skal staldene tømmes og rengøres og foderrester m.v. skal bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Der stilles vilkår om ovenstående.

Når Kommunen modtager orientering om ophør af produktionen, vil Kommunen komme på lukketilsyn på ejendommen.

Kommunens samlede vurdering

Nordfyns Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår for driften af anlægget, ikke vil forekomme væsentlige gener for de omboende og at ammoniakemissionen fra anlægget, og at det ikke vil forringe områdets naturværdier.

Det vurderes, at med udgangspunkt i husdyrlovens beskyttelsesniveau, vil driften af anlægget, på grund af afstanden samt anvendelsen af BAT, ikke indebærer forringelse af lokale og

nationale naturværdier samt internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for at beskytte.

Litteratur

- Husdyrbrugloven: Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019.
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1089 af 16. oktober 2024.
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, nr. 2243 af 29. november 2021.
- Miljøbeskyttelsesloven: Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse nr. 1093 af 11. oktober 2024.
- Naturbeskyttelsesloven: Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 927 af 28. juni 2024.
- Habitatbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 21. august 2023.
- Skovloven: Bekendtgørelse af lov om skove nr. 690 af 26. maj 2023.
- Olie-tanker-bekendtgørelsen: Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olie-tanke, rørsystemer og pipelines, nr. 1257 af 27. november 2019.
- Brugerbetaling-bekendtgørelsen: Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse m.m. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1519 af 29. juni 2021.
- Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Af K. B. Frandsen (1994), udgivet af MLK Fyn, revideret 2002.
- Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, december 2006
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.
- Kommuneplan 2021-2033.
- BREF-dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion.
- Teknisk notat om ammoniakværktøj. Af Camilla Geels et al. Danmarks Miljøundersøgelser, december 2006.
- Vejledning om miljøregulering af husdyrbrug, Miljøstyrelsens digitale vejledning.
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT-ammoniak), 2011, Miljøstyrelsen.
- Miljøstyrelsens teknologiblade
- www2.dmu.dk. Deposition af kvælstof fra 2015.
- Skov og Naturstyrelsen. Opdatering af ammoniakmanualen af 15. december 2005. Bilag 3. Harmoniserede tålegrænser.
- Skov og Naturstyrelsen. Opdatering af ammoniakmanualen af 15. december 2005. Bilag 1. Baggrundsbelastning.
- Danmarks Naturdata. www.miljoportal.dk.

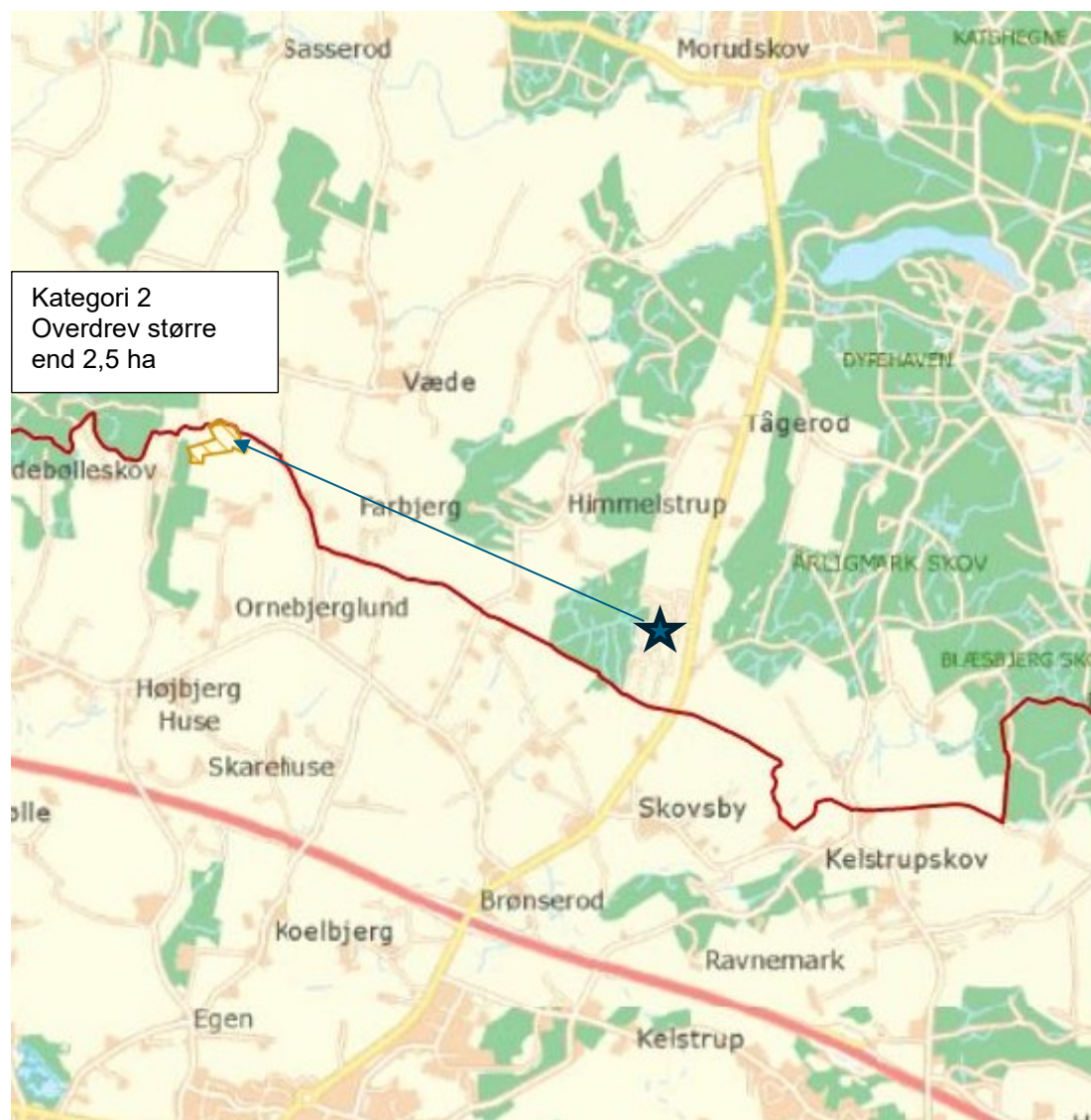
- Landbrugets Byggeblad. nr. 95.03-03. Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Revideret den 28. oktober 2009.
- Landbrugets Byggeblad, nr. 095.03-01. Etablering af løsdriftsstalde uden fast bund til ammekøer, ungdyr m.v. på dybstrøelse. Revideret den 26.juni 2009.
- www.sgavmst.dk
- www.naturstyrelsen.dk
- Natura 2000 basisanalyse for Habitatområde EF-fuglebeskyttelsesområde Odense Fjord
- Vejledning om anvendelse af koncept for hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde. Af 8. juni 2015. Miljøministeriet.

Bilag 1. Placeringer af stalde

Der gøres opmærksom på at læskure er flytbare, og kan placeres andet sted på ejendommen, efter de gængse regler for placering af læskure.

Bilag 2: Kort over kategori 1 og 2 natur

Obs.: Kategori 1 natur er beliggende ved Bellinge, 12,2 km sydøst for ejendommen, og dermed udenfor kortet.

Bilag 3: Kort over kategori 3 natur

Bilag 4

Lugtberegninger fra husdyrgodkendelse.dk

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Søndersøvej 131	0	NY	0*	0*	345,3	Ja	▼
 Søndersøvej 135	0	NY	0*	0*	333,6	Ja	▼
 Langesøvej 90	0	NY	42,5	38,3	1464,2	Ja	▼
 Kommuneplan 2.2.E.10. Erhvervso...	0	NY	81	76,9	2009	Ja	▼

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

